

MỘT SỐ SUY NGHĨ TỪ VIỆC VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÍCH CỰC VÀO CHƯƠNG TRÌNH QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC NGẠCH CHUYÊN VIÊN TẠI TRƯỜNG CHÍNH TRỊ LÊ DUẨN TỈNH QUẢNG TRỊ

Ths. Nguyễn Thị Chính
GV Khoa NN & PL

Phương pháp dạy học tích cực là một hệ thống các phương pháp mà thông qua đó, người dạy làm sinh động, phong phú thêm quá trình truyền tải kiến thức đến người học, là sự kết hợp nhiều phương pháp cụ thể để người học tiếp cận tri thức một cách đầy đủ, thoải mái, không bị áp đặt kiến thức người dạy. Bản chất của phương pháp này là lấy người học làm trung tâm, phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo của người học trong việc tiếp cận tri thức, là quá trình trao đổi thông tin hai chiều giữa người dạy và người học.

Nhận thức được tầm quan trọng của phương pháp dạy học tích cực đối với việc giảng dạy nói chung và giảng dạy tại trường chính trị nói riêng, năm 2015 Trường Chính trị Lê Duẩn đã phối hợp với Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh mở lớp “*Bồi dưỡng phương pháp dạy – học tích cực cơ bản*” cho giảng viên của trường và các Trung tâm Bồi dưỡng chính trị huyện, thị, thành phố trong tỉnh với mục đích làm phong phú thêm phương pháp và rèn luyện kỹ năng giảng dạy cho đội ngũ giảng viên.

Với những kiến thức đã được học, các giảng viên của Khoa Nhà nước và Pháp luật đã vận dụng một cách hiệu quả vào trong từng bài giảng của mình, đặc biệt là trong phần kỹ năng của chương trình quản lý nhà nước ngạch chuyên viên. Qua gần hai năm thực hiện, phương pháp này đã đem lại những hiệu quả tích cực, cụ thể như sau:

Một là, lý thuyết đã gắn kết với thực tiễn. Trong phần kỹ năng của chương trình quản lý nhà nước ngạch chuyên viên có 7 chuyên đề, mỗi chuyên đề gồm 16 tiết, theo phân công bố trí chương trình có 4 tiết lý thuyết và 12 tiết thực hành, thảo luận. Nếu trước đây khi chưa vận dụng phương pháp dạy học tích cực vào các bài giảng, đặc biệt là ở phần thực hành thì thực tế cho thấy hiệu quả mang lại chưa cao, lý thuyết chưa đi đôi với thực tiễn, một số chuyên đề học viên đã học xong nhưng khi bắt tay vào ứng dụng trong công việc thì không làm được. Chính vì vậy, sau khi tiếp thu những ý kiến phản hồi từ phía học viên, các giảng viên của khoa Nhà nước và Pháp luật đã thay đổi phương pháp giảng dạy, kết hợp phương pháp dạy học truyền thống với phương pháp dạy học tích cực, mục tiêu hướng đến là giảng viên cung cấp cái mà học viên cần chứ không phải cái mà giảng viên muốn, đặt học viên vào những tình huống, việc làm mà họ thường gặp trong công việc hằng ngày nhằm nâng cao kỹ năng xử lý tình huống cho người học.

Hai là, học viên ngày càng hào hứng, thích thú với việc học. Nếu như trước đây với phương pháp dạy học truyền thống: giảng viên nói – học viên nghe dễ gây nên sự nhàm chán, mệt mỏi cho người học thì sau khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực học viên ngày càng hứng thú hơn, sôi nổi hơn trong các tiết giảng, họ hăng say tham gia thảo luận, góp ý trong các tình

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

huống, bài tập thực hành mà giảng viên đã đưa ra vì nó phù hợp, sát với thực tế diễn ra trong công việc cũng như trong cuộc sống. Điều đặc biệt hơn, học viên là trung tâm, là người phải xử lý các tình huống, chính điều này đã kích thích và phát huy được trách nhiệm của học viên.

Ba là, chất lượng cũng như tính hiệu quả của việc áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực trong mỗi chuyên đề được nâng lên rõ rệt. Học viên đánh giá cao các bài giảng của giảng viên. Thông qua các lớp học đó, họ tích lũy được nhiều kiến thức bổ ích sau mỗi khoá học.

Sau gần hai năm vận dụng phương pháp giảng dạy tích cực vào chương trình quản lý nhà nước ngạch chuyên viên trên thực tế đã thu được nhiều kết quả tích cực. Tuy nhiên, qua việc vận dụng phương pháp này tại một số lớp ở trường trong thời gian qua còn bộc lộ một số hạn chế như sau:

Do số lượng học viên đông, sĩ số các lớp thường dao động từ 80 đến 85 học viên. Với số lượng như vậy sẽ rất khó khăn khi giảng viên áp dụng phương pháp dạy học tích cực trên lớp học.

Một số phòng học chưa đủ rộng để tương thích với số lượng học viên, thiếu các dụng cụ hỗ trợ khi áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, cách bố trí các dãy bàn chưa hợp lý, hạn chế tầm nhìn và khả năng quan sát đối với những học viên ngồi ở vị trí cuối lớp.

Nội dung của một số tình huống, bài tập thực hành còn đơn điệu, tẻ nhạt nên khi áp dụng các phương pháp dạy học tích cực chưa tạo được hứng thú thu hút học viên tham gia.

Để phát huy hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực khi giảng dạy chương trình quản lý nhà nước ngạch chuyên viên, theo tôi trong thời gian tới cần thực hiện các giải pháp sau:

Thứ nhất, nên áp dụng phương pháp phân nhóm để học. Việc phân nhóm có hai mục đích: một là, để làm giảm số lượng học

viên tạo thuận lợi cho giảng viên khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực; hai là, chọn ra được những học viên có sự tương đồng trong công việc và trên cơ sở đó giảng viên đưa ra các tình huống phù hợp với từng nhóm nhằm tạo sự thuận lợi để họ giải quyết tốt các bài tập thực hành.

Thứ hai, nhà trường cần có cơ chế hỗ trợ và tạo điều kiện để giảng viên chủ động khi mua sắm các thiết bị, dụng cụ phục vụ cho việc giảng dạy theo phương pháp dạy học tích cực, bởi vì tùy theo nội dung của từng chuyên đề mà giáo viên sẽ cần có các dụng cụ khác nhau.

Thứ ba, phát huy sự phong phú, sinh động về nội dung trong từng bài tập thực hành. Nội dung phải đa dạng hơn để phù hợp với từng loại đối tượng học viên. Một số bài tập thực hành thích hợp với lớp này nhưng có thể sẽ không phù hợp với lớp khác. Vì vậy, nội dung phải thường xuyên đổi mới nhằm phát huy tối đa ưu thế của nhiều phương pháp dạy học tích cực trong một bài thực hành để thu hút người học.

Phương pháp giảng dạy tích cực đang dần phổ biến trong giáo dục, đào tạo nói chung và trong giáo dục lý luận chính trị nói riêng vì những hiệu quả mà nó mang lại. Với quan niệm học viên là trung tâm, giáo viên đóng vai trò là người hướng dẫn để học viên thu nhận được tri thức và kỹ năng tốt nhất. Vì vậy, quá trình chuyển từ dạy học truyền thống theo kiểu một chiều, thụ động, áp đặt sang dạy học tích cực, lấy người học làm trung tâm là xu hướng tất yếu của quá trình dạy học hiện đại, là đòi hỏi của cuộc sống và của ngay người học. Nhận thức được điều đó, Trường Chính trị Lê Duẩn đã vận dụng và phát huy tốt phương pháp này trong giảng dạy các chuyên đề của chương trình quản lý nhà nước ngạch chuyên viên. Với những hiệu quả tích cực đó, thiết nghĩ phương pháp này cần được nhân rộng và phổ biến hơn để mỗi bài giảng thực sự bổ ích cho người học./.